

fremsettelsen af nye anbringender ikke er sket inden domsforhandlingen.

Hvorvidt sådanne særlige grunde foreligger, beror på en konkret vurdering i den enkelte sag.

I det omfang, retten anvender den foreslåede nye bestemmelse i § 256 a om at pålægge parterne at indlevere endelige påstandsdokumenter, vil dette medføre en yderligere indskrænkning i adgangen til at fremkomme med nyt processtof på et sent tidspunkt, jf. nærmere ovenfor under pkt. 4.5. og de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 23.

Om de foreslåede bestemmelser henvises i øvrigt til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 24 og 26.

4.7.2.2. Adgangen til at fremsætte nye påstande i ankeinstansen

Justitsministeriet finder, at det er væsentligt for en hurtig og effektiv behandling af ankesager, at parterne allerede ved sagens begyndelse har overvejet sagen så grundigt, at der ikke er behov for at ændre påstandene undervejs under ankesagen. Det må endvidere i langt de fleste tilfælde være muligt for parterne efter, at sagen har været behandlet i en instans – eller eventuelt i to – allerede i henholdsvis ankestævning og svarskrift at nedlægges så præcise påstande, at der ikke som udgangspunkt er behov for senere ændringer.

Det foreslås derfor, at § 382, stk. 1, og § 383, stk. 3, ændres, således at retten kan nægte en part adgang til at fremsætte påstande, som ikke er fremsat i ankestævningen eller i svarskriftet. Herved tilskyndes parterne til at fremsætte de relevante påstande allerede ved sagens begyndelse, således at parterne og retten herefter kan koncentrere sig om effektivt at tilrettelægge forberedelsen og den fornødne bevisførelse.

Om retten skal nægte tilladelse, beror på en konkret vurdering af bl.a. årsagen til, at påstanden først fremsættes på dette tidspunkt, betydningen for den pågældende part af, at den nye påstand tillades fremsat, modpartens adgang til at varetage sine interesser og den eventuelle forsinkelse, som den nye påstand vil medføre for sagen.

Ændringerne vedrører kun adgangen til at fremsætte nye påstande. Der foreslås således ikke ændringer i adgangen til at fremsætte nye anbringender eller føre nye beviser.

Endvidere foreslås det, at § 379, 2. pkt., ophæves, således at indstævnte ikke længere kan forhindre appellanten i at hæve sagen ved at ændre en tidligere nedlagt påstand om stadfæstelse efter, at appellanten har anmodet om, at sagen hæves. Justitsministeriet finder ikke, at denne adgang for indstævnte til at

fortryde sin påstand om stadfæstelse i de tilfælde, hvor appellanten vil hæve sagen, bør opretholdes. Det skyldes bl.a., at indstævntes påstand om stadfæstelse bør være udtryk for en grundig overvejelse, som ikke uden videre skal kunne ændres, når modparten ved at frafalde anken har givet udtryk for at acceptere 1. instansafgørelsen. Efter forslaget til ændring af § 382, stk. 1, og § 383, stk. 3, ville retten endvidere kunne nægte en sådan ændring af påstanden.

De foreslåede ændringer vedrører både ankesager, der behandles ved landsret, og ankesager, der behandles ved Højesteret.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 29, 30 og 31, og til de specielle bemærkninger til disse bestemmelser.

4.8. Frist for afsigelse af dom

4.8.1. Gældende ret

Efter retsplejelovens § 219 skal rettens afgørelse træffes snarest muligt efter, at den pågældende forhandling er til ende. Domme og kendelser i straffesager skal afsiges senest inden en uge, og hvis der har medvirket nævninge senest dagen efter. Derimod gælder der ingen frist for afsigelsen af domme i civile sager.

I civile sager fremsætter retterne i praksis i en del tilfælde umiddelbart efter domsforhandlingens afslutning en tilkendegivelse, som indeholder et forslag til forlig af sagen. Tilkendegivelsen kan gives mundtligt eller skriftligt. Tilkendegivelsen kan indeholde et forhåndstilsagn fra retten om, hvad en eventuel dom vil gå ud på, eller den kan indeholde et forligsforslag ud fra friere overvejelser. Hvis parterne ikke straks kan tage stilling til, om de vil forlige sagen, udsættes sagen ofte kortvarigt for, at parterne kan overveje tilkendegivelsen. Hvis der ikke afgives nogen tilkendegivelse, eller hvis tilkendegivelsen ikke accepteres af parterne, optages sagen til dom.

Ved sagens optagelse til dom vil retten ofte tilkendegive, hvornår dommen bliver afsagt, men der er efter de gældende regler i retsplejeloven ikke pligt til at meddele dette tidspunkt.

4.8.2. Forslaget

I reformforslaget fra Dommerforeningen og Advokatrådet foreslås det, at retten ved domsforhandlingens afslutning skal meddele dato for domsafsigelsen, og at dommen skal være afsagt inden 6 uger i byretssager – dog 8 uger, hvis der fremsættes en skriftlig tilkendegivelse – og inden 3 måneder i landsretssager.